Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 4 października 1934 r. 1143.-

T r e ś ć n u m e r u:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"R y t a s" o s t o s u n k u P o l s k i d o p a k t u w s c h o d n i e g o ."Rytas" Nr.224 z 2.X.1934 r. Art.p.t."Polska a pakt wschodni". Streszczenie:

Długooczekiwana odpowiedź polska w sprawie paktu wschodniego, jak było do przewidzenia, nie zadowolniła ani twórców projektu paktu, ani też wszystkich tych, którzy zainteresowani są w utrzymaniu pokoju w Europie Wschodniej.

W swem oświadczeniu, wręczonem min.Barthou Polska wyraża wątpliwości i nie czyni wyraźnych wniosków. Z odpowiedzi polskiej możnaby więc sądzić, iż rząd polski nie odrzuca ostatecznie paktu wschodniego, a pozostawia otwarte drzwi dla dalszych rokowań.

Francja, która najbardziej interesowała się tem, jakie stanowisko zajmie Polska w sprawie paktu wschodniego, jest z odpowiedzi polskiej niezadowolona. Prasa francuska nie szczędzi Polsce oskarżeń i zarzutów.

Polska prowadzi jednak chytrą politykę. Nie odrzuca ona paktu bezpośrednio. Z drugiej strony, by nie rozgniewać Francji jeszcze bardziej, oświadcza Polska, iż popiera sojusz francusko-polski.Polska swe stanowisko w sprawie paktu wschodniego usprawiedliwia licznemi argumentami. Wyraża ona mianowicie przekonanie, że nie grozi Polsce żadne niebezpieczeństwo wobec zawarcia paktów o nieagresji z Sowietami i Niemcami. Dalej wyraża wiarę w pokojowość Trzeciej Rzeszy, a z drugiej strony niezadowolenie spowodu polityki sowieckiej względem państw bałtyckich, zwłaszcza względem Litwy. Ostatnia wizyta litewskiego ministra S.Zagr. Lozoraitisa w Moskwie i rezultaty jego rozmów powiększyły jeszcze bardziej nieufność rządu polskiego w stosunku do Sowietów. Wreszcie Polska jest niezadowolona ze stworzenia paktu bałtyckiego, który bynajmniej nie zgadza się z jej interesami.

Żaden z przytoczonych powyżej argumentów nie świadczy o zainteresowaniu Polski w utrzymaniu pokoju, o ile nie przyjąć, iż Polska żywi tajne cele. Związek państw bałtyckich nie jest wrogiem Polski,szczególnie, że jego głównym bodzcem utworzenia było wzrastające niebezpieczeństwo hitleryzmu. Nic dziwnego przeto, że taktyka polska jest podejrzana i że ciężkie zarzuty pod adresem Polski mają swe uzasadnienie. Dalsze stanowisko Polski wyjaśni się wtedy, gdy będzie ogłoszona treść oświadczenia polskiego i jego motywy.-

K r o n i k a .

W s p ó ł p r a c a g o s p o d a r c z a p a ń s t w b a ł t y c k i c h ."Liet.Aidas" Nr.224 /X.1934/:Po realizacji politycznego sojuszu państw bałtyckich powstał projekt rozszerzenia ścisłej współpracy gospodarczej w różnych ekonomicznych dziedzinach. W związku z tem przewidziane jest zapraszanie przedstawicieli głównych instytucyj gospodarczych Łowy, Litwy i Estonji na perjodyczne narady.-

W i z y t y d z i e n n i k a r z y z a g r a n i c z n y c h .Prasa kowieńska /z 2.X.1934/:W ostatnim czasie odwiedziło Litwę szereg dziennikarzy różnych państw. M. in. bawiła w Litwie przed kilku dniami redaktorka działu dyplomatycznego wielkiego dziennika węgierskiego "Magyarsag" p.Ella de Megyery. Pozatem od dłuższego czasu przebywa w Litwie redaktor działu ekonomicznego palestyńskiego dziennika "Davar" p.Ben-Dor. Wreszcie w ciągu paru dni bawił w Kownie, Kłajpedzie i in.miastach Litwy współpracownik kilku pism holanderskich p.Den Doolard.-

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

K r o n i k a .

E k s p o r t t r z o d y c h l e w n e j d o Z S R R ."Liet. Aidas" Nr.224 /X.1934/:Do dnia 1 października eksportowała Litwa w r.b. do ZSRR 436 wagonów trzody chlewnej. Trzoda wywożona jest w wagonach bezpośrednio do miejsca przeznaczenia w ZSRR bez przeładunku.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"L i e t . A i d a s" o w y b o r a c h d o s a m o r z ą d ó w . "Liet.Aidas" Nr.224 z 2.X.1934 r. Art.p.t."Przed wyborami do samorządów". Streszczenie:

Wybory do samorządów miejskich zostały już rozpisane. Znaczenie samorządów dla każdego jest zrozumiałe. W związku z tem zarówno państwo, jak obywatele powinni się troszczyć, by samorządy były jak najlepsze.

Do 1931 r. działała na Litwie stara ustawa o samorządach. Na mocy owej ustawy, samorządy opierały się na bezgranicznym wprost parlamentaryzmie i partyjnictwie. Wszędzie rządziły partje. Duch partyjnictwa rozpowszechnił się we wszystkich dziedzinach życia państwowego. W takich warunkach samorządy - rzecz prosta - niewiele mogły zdziałać. W związku z tem niezadowolenie z samorządów było wielkie. Wysuwano niezliczone skargi. Tak np. o błędach i wykroczeniach samorządu kowieńskiego pisano i mówiono niezmiernie dużo.Partyjnictwo uniemożliwiało twórczą pracę.

Ustawa o samorządach z 1931 r. starała się usunąć rozpanoszone ujemne strony samorządów. Ustawa uregulowała wybory do samorządów w ten sposób, by organy samorządowe wybierane były nie przez rozpolitykowane partje, a przez tych, którym więcej zależy na dobrej działalności samorządów.

Życie wykazało, że reforma samorządów z 1931 r. przyniosła dodatnie wyniki. Tak np. w zakresie szkolnictwa osiągnięto rezultaty nader poważne. Przed trzema laty szkoły powszechne posiadały tylko ok.30% własnych lokalów. Obecnie liczba ta wzrosła do 35, a po zakończeniu tegorocznego sezonu budowlanego przewyższy 40%.Najwięcej lokalów szkolnych zbudowano w pow.rakiskim, wiłkomierskim, uciańskim i taurogskim. Samorządy poważnie się również troszczą o zdrowie uczniów, uczęszczających do szkół powszechnych.W większości powiatów niema już szkoły, którejby nie odwiedził lekarz.

Wiele też uczyniono w zakresie budowy dróg i mostów.Niedawno jeszcze drogi litewskie, zwłaszcza w okresie deszczów były nie do przebycia. Litwa pod tym względem była bardzo zacofana.Obecnie przybywający z Łotwy goście,powiadają, że drogi na Litwie są lepsze, niż w Łotwie.

Samorządom powierzono również sprawę uporządkowania uzdrowisk. Postęp w tej dziedzinie jest również duży. Miasta i miasteczka litewskie również wykazują znaczne postępy. W wielu miasteczkach wybrukowano ulice, ułożono chodniki, założono parki, skwery, boiska sportowe, a nawet lotniska. W 1931 r. tylko trzy samorządy posiadały elektrownie, które przynosiły poważny dochód. Obecnie posiada elektrownie aż 10 samorządów. 24 samorządy posiadają swe własne rzeźnie i t.d.

Obecnie więc po trzech latach od chwili wprowadzenia nowej ustawy o samorządach rzecz można, iż reforma samorządów w zupełności siebie usprawiedliwiła. Przyniosła ona piękne wyniki. Należy w dalszym ciągu kroczyć po tej samej drodze.

Wybory do samorządów są nader ważnym państwowym i obywatelskim aktem, którego dokonać powinni wszyscy z jak największą powagą i sumiennością.-

K r o n i k a .

Z j a z d z w i ą z k u a t e j t i n i n k ó w s t u d e n t ó w . Prasa kowieńska /z 2.X:1934/:Dn.29-30 września przy udziale ok.500 osób /68 delegatów,reszta goście/odbył się w Kownie zjazd studentów atejtininków.

Jak się wyjaśniło ze sprawozdań złożonych na zjeździe,w okresie sprawozdawczym doszło do wielu rozdźwięków między studentami atejtininkami a starszem społeczeństwem katolickiem.M.in.doszło do ostrego konfliktu z b.przywódcą "Darbo federacji" dr.K.Ambrozaitisem,który został obecnie wyeliminowany ze społeczeństwa katolickiego i na którego oczekują 2 sprawy sądowe.Również wśród samych studentów atejtininków zaznaczyła się niezgoda. Niezbyt pomyślnie przedstawia się również sprawa dyscypliny organizacyjnej i sprawy finansowe.Sześć jednostek organizacyjnych,wchodzących w skład związku atejtininków nie udzieliło odpowiedzi na żaden z listów centrali. Składki są wnoszone bardzo opieszale.-